

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 6PP/71/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3116010565
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Fiala
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2016:3116010565.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v trestnej veci proti odsúdenému X. C., nar. XX.XX.XXXX v K., trvale bytom K., D. XXX/X, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Fialu a prísediacich Mgr. Zuzany Vankovej a Ing. Evy Čížovej takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona sa návrh odsúdeného X. C., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 19.04.2016 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného X. C., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Svoju žiadosť odôvodnil tým, že dňom 05.05.2016 mu vzniká právny nárok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu. Poukázal na to, že svoj trest si odpykal v súlade s ústavným poriadkom v ÚVTOS Dubnica nad Váhom ako aj v zhode so zákonom o výkone trestu. Na základe uvedeného odsúdený vyjadril presvedčenie, že trest, ktorý si odpykáva zadáva zákonné dôvody tak de facto ako de iure prepustenia jeho osoby na slobodu.

Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 2T/27/2012 zo dňa 16.05.2014 bol odsúdenému X. C., nar. XX.XX.XXXX, pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona a pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zákona, uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) rokov so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý ma predpokladane vykonať 05.09.2018.

Lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie odsúdenému plyní od dňa 05.05.2016.

Z hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom zo dňa 28.04.2016 vyplynulo, že odsúdený je slobodný, bezdetný, s ukončenou základnou školou. Pôvodným povoláním manipulačný robotník, pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody bez trvalého pracovného procesu. Do výkonu väzby bol predvedený dňa 08.09.2011 do ÚVTOS a ÚVV Ilava. Správanie a vystupovanie odsúdeného podľa ústavu nebolo vždy v súlade s internými predpismi. V osobnom voľne hral spoločenské hry, čítal dennú tlač, hral stolný tenis. Čistotu a poriadok v osobných veciach ako aj osobnú hygienu dodržiaval. Počas výkonu väzby z dôvodu sebapoškodenia a psychickej nepohody bol premiestnený do NOO a ÚVTOS Trenčín, kde sa podarilo jeho stav kompenzovať.

V ÚVTOS Dubnica nad Váhom (ďalej len "ústav") sa nachádza od 15.05.2012. Po bezproblémovom absolvovaní nástupného oddielu, kde bol oboznámený s povinnosťami, osvojil si časový rozvrh dňa ako i ústavný poriadok, bol umiestnený do oddielu odsúdených s diferenciačnou skupinou "B". V adaptácii odsúdeného na podmienky výkonu trestu sa problémy a nedostatky nevyskytli.

Po zaradení do oddielu odsúdených sa vyskytli nedostatky v správaní a vystupovaní, ktoré sa podarilo odstrániť. Plnenie povinností ako aj interných noriem nebolo vždy v súlade s predpismi. Odsúdený bol upozorňovaný na dodržiavanie čistoty a poriadku v osobných veciach. Neskôr sa opakovali negatíva, ktoré bolo potrebné usmerniť a korigovať do žiaducej formy. Prezentoval sa impulzívnym, nestabilným a drzým správaním. Rezervy sa prejavovali aj v komunikácii či už s personálom, ale aj so spolubývajúcimi kedy musel byť upozorňovaný na dodržiavanie zásad slušného správania. Patrí medzi ľahšie ovplyvniteľných jedincov, ktorí nepredvídajú dôsledky svojho správania. Ťažšie zvláda kritiku voči svojej osobe. V záťažových situáciách sa jeho správanie mierne upokojilo, kritiku voči svojej osobe prijíma otvorenejšie čo sa prejavilo v súčasnosti v jeho správaní a vystupovaní. V dodržiavaní zásad osobnej a kolektívnej hygieny sa nedostatky nevyskytujú. K trestnej činnosti zaujíma formálne kritický postoj, no bez akéhokoľvek emocionálneho prejavu a zvnútorňovania. Zúčastnil sa hazardnej hry, čím sa dopustil disciplinárneho previnenia, za čo mu bol uložený disciplinárny trest umiestnenia v uzavretom oddieli.

Počas celej doby výkonu trestu bol pracovne zaradený na dvoch pracoviskách s dohľadom v ústave. Spočiatku ručne šil obuv, odkiaľ bol preradený z dôvodu ukončenia prác na pracovisko, kde pracuje až po súčasnosť a vytvára káblové zväzky. Na krátky čas bol vyradený zo zdravotných dôvodov. Po vyriešení zdravotných problémov bol opätovne zaradený. Na oboch pracoviskách bolo potrebné spočiatku pracovnú disciplínu dosledovať a usmerniť, podával slabšie výkony, bol hodnotený ako slabší pracovník. V súčasnosti si plní pracovné povinnosti na požadovanej úrovni, výkony majú stúpajúcu tendenciu a nedostatky sa nevyskytujú. Správanie má slušné, bezpečnosť pri práci dodržiava. V rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného vykonáva čistiace a upratovacie práce v priestoroch ústavu.

V oblasti voľnočasových aktivít bola spočiatku potrebná podpora a usmernenie. V popredí je naďalej individuálne využívanie voľného času, kedy číta dostupnú dennú tlač, sleduje televízne vysielanie a počúva rozhlas. Zapojil sa, ale aj spoluorganizoval stolnotenisový turnaj. Záujem o ponuku ústavnej knižnice prejavuje sporadicky.

Menovaný nadviazal a naďalej udržiava intenzívny písomný kontakt so sestrou C. a jej manželom. S pomocou sociálnej pracovníčky tunajšieho ústavu sa podarilo obnoviť vzťah s bratom O., ktorý je v súčasnosti umiestnený v Detskom domove Nové Mesto nad Váhom. Vzťah s matkou sa obnoviť nepodarilo. Podľa možností využíva balíky aj telefonovanie.

Program zaobchádzania je zameraný na vytváranie reálneho sebaobrazu a sebakritickosti, rešpektovaniu spoločenských a interných noriem, prijaté zodpovednosti za svoje konanie, zmenu postoja k spáchanej trestnej činnosti, zmysluplné využívanie voľného času, rozvoj pracovných návykov a podporu pozitívnych sociálnych väzieb.

Program zaobchádzania sa odsúdenému darí plniť s rezervami v oblasti edukácie, z dôvodu nedostatočne kritického postoja k trestnej činnosti a zaznamenaného disciplinárneho previnenia. Menovaný bol počas doterajšieho pobytu vo výkone trestu 2x disciplinárne odmenený, a v súčasnosti vykazuje jeden disciplinárny trest.

Riziko sociálneho zlyhania u odsúdeného je ústavom hodnotené ako vysoké, pričom rizikovými faktormi sú závažnosť spáchaného skutku a čiastočne kritický postoj, časté požívanie alkoholu, finančné problémy a emocionálna nestabilita.

Záverom hodnotenia ústav konštatuje, že menovaný čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a neodporúča podmienené prepustenie.

Z odpisu registra trestov odsúdeného a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ vrátane v súčasnosti vykonávaného trestu už dvakrát súdne trestaný pre rôznorodú trestnú činnosť (v prípade jedného trestu sa na odsúdeného hľadí ako keby nebol odsúdený).

Zástupca ÚVTOS Dubnica nad Váhom sa na verejnom zasadnutí uviedol, že súhlasí s písomným hodnotením a zároveň dodal, že od vypracovania hodnotenia nedošlo k žiadnym zmenám.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že chce ísť domov a ľutuje toho čo spravil.

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhol vzhľadom na splnené podmienky vyhovieť návrhu a určiť primeranú skúšobnú dobu.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku o podmieňnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmieňné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona môže súd odsúdeného podmieňne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieňného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieňného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieňného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieňného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmieňnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného o podmieňné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmieňné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmieňné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), ale nebola u neho splnená podmienka materiálna. Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh nebol s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný. Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmieňného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t.j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmieňné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmieňnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený X. C. už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje schopnosť viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody, tak sa v danom prípade sa táto podmienka javila ako splnená.

Splnená však nebola dôsledne tretia z citovaných podmienok, ktorou je dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode t. j. neexistencia rizika jeho recidívy. V prípade X. C. je podľa názoru súdu s prihliadnutím k jeho trestnej minulosti riziko recidívy veľké. V tejto súvislosti poukazuje súd aj na hodnotenie ústavu, z ktorého vyplynulo, že u odsúdeného je riziko sociálneho zlyhania hodnotené ako vysoké a resocializačná prognóza je nepriaznivá. Rizikovými faktormi najmä závažnosť spáchaného skutku, čiastočne kritický postoj, časté požívanie alkoholu, finančné problémy, a emocionálna nestabilita.

Súd ďalej poukazuje, že odsúdený má podľa hodnotenia ústavu k spáchanej trestnej činnosti čiastočne kritický postoj. V tomto smere podľa názoru súdu výkon trestu nenaplnil svoj účel, keďže odsúdený k

spáchanej trestnej činnosti nezaujal kritický postoj. Uvedené skutočnosti nedávajú podľa názoru súdu dostatočnú záruku, že by odsúdený na slobode viedol riadny život, keďže nemožno s prihliadnutím k čiastočne kritickému postoju odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti vylúčiť recidívu, pričom aj z uvedeného dôvodu podľa názoru súdu existuje u odsúdeného veľké riziko recidívy. Taktiež nemohla zostať bez povšimnutia súdu skutočnosť, že odsúdenému sa darí plniť program zaobchádzania s rezervami v oblasti edukácie a to práve z dôvodu nedostatočne kritického postoj k trestnej činnosti. Súd je toho názoru, že vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je potrebné vo výkone uloženého trestu pokračovať.

Súd prihliadol ku skutočnosti, že počiatočné nedostatky u odsúdeného (nedostatky v správaní a vystupovaní po nástupe na oddiel, plnenie interných noriem, ktoré nebolo vždy v súlade s predpismi, dodržiavanie čistoty a poriadku v osobných veciach, impulzívne drzé správanie, slabšie výkony v pracovnom zaradení) sa darí postupnými krokmi zlepšovať. Avšak ani uvedené zlepšenia a postupné odstraňovania negatív nepostačujú na rozhodnutie o podmiennečnom prepustení.

Súd vzhľadom k týmto uvedeným skutočnostiam a tiež s prihliadnutím na charakter spáchanej trestnej činnosti, pre ktorý odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, ako aj na ústav, v ktorom vykonáva uložený trest odňatia slobody, dospel k záveru, že u odsúdeného nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.

Z uvedených dôvodov súd zamietol návrh o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko odsúdený nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.